

GŁOS GUTKOWA

Numer 3(7)

Olsztyn

14 kwietnia 2011 r.

Wielu radosnych i niepowtarzalnych chwil na Święta Wielkanocne, serdecznych spotkań rodzinnych przy świątecznym, suto zastawionym stole, przyjaznych rozmów, miłych gestów i wszelkiej pomyślności życzy

*Redakcja „Głosu Gutkova”
i Rada Osiedla Gutkovo*

Wiosna

Nadeszła wiosna. Słońce coraz mocniej przygrzewa, zapraszając na wiosenny spacer. W ogrodach zakwitły krokusy i przebiśniegi, a w lasach pojawiły się łany przyłaszczek. Ptaki radośnie śpiewają i w pośpiechu budują gniazda. Po zimowym uśpieniu przyroda budzi się i zachwyca nas tym misterium odradzającego się życia.(ASJ)

Spotkanie mieszkańców osiedla Gutkovo z Prezydentem Miasta Olsztyna Piotrem Grzymowiczem

W dniu 19 kwietnia 2011 r. (wtorek) o godz. 18.00 w Szkole Podstawowej nr 19 przy ul. Bałtyckiej 151 odbędzie się spotkanie mieszkańców osiedla Gutkovo z Prezydentem Miasta Olsztyna.

Na spotkanie przybędą również: Dyrektor Wydziału Inwestycji Miejskich – Krzysztof Śmieciński, Dyrektor Miejskiego Zarządu Dróg i Mostów – Paweł Jaszczuk, Dyrektor Zarządu Komunikacji Miejskiej w Olsztynie – Włodzimierz Popiołek, Przewodniczący Rady Miasta Olsztyna – Jan Tandyrak, Wiceprzewodniczący – Halina Ciunel i Marian Zdunek oraz radni – Robert Szewczyk i Marek Żejmo.

Wszystkich mieszkańców naszego osiedla gorąco zapraszamy.

Rada Osiedla Gutkovo

Wybory w OSP w Gutkowie

Niewielu mieszkańców Gutkowa wie, że Ochotnicza Straż Pożarna w Gutkowie jest jedyną jednostką OSP w Olsztynie.

W sobotę 9 kwietnia 2011 r. w remizie strażackiej odbyło się Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze OSP w Gutkowie.

Wśród zaproszonych gości byli: Andrzej Górzyński – komendant Miejski PSP w Olsztynie; Józef Sawiński – Dyrektor Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności Urzędu Miasta Olsztyna; Anna Zimmerman z Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności Urzędu Miasta Olsztyna; Władysław Kowalczuk – Przewodniczący Rady Osiedla Gutkowo.

Niepowtarzalną oprawę spotkania stworzyli goście z OSP w Mątkach ubrani w mundury armii napoleońskiej, którzy po części oficjalnej, przed remizą strażacką, wystrzelili z działa, prezentowali starą broń strzelecką i pozowali do wspólnych zdjęć.

Po wysłuchaniu sprawozdania z działalności za 2010 r. i informacji za lata 2006–2011, udzielono ustępującemu zarządowi absolutorium i w drodze jawnego głosowania wybrano nowy zarząd. W jego skład weszli:

Kazimierz Baczkowski (Prezes)
Robert Sylwestrzak (Naczelnik)

Wybory

fot. R. Sylwestrzak

Andrzej Bicki (Zastępca Naczelnika)
Michał Foks (Skarbnik)
Tomasz Szarnowski (Sekretarz)
Kamil Brzozowski (Gospodarz)
Daniel Zapadka (Członek Zarządu)

Dokonano również wyboru Komisji Rewizyjnej w składzie:

Mateusz Majewski (Przewodniczący)
Kazimierz Kobus
Marcin Siwik

Nowy Zarząd OSP w Gutkowie: pierwszy szereg od lewej – Kazimierz Baczkowski, Robert Sylwestrzak, Michał Foks; drugi szereg od lewej: Daniel Zapadka, Kamil Brzozowski, Tomasz Szarnowski

fot. A.S. Jadwiszczak

Odnaczanie druhów OSP w Gutkowie Brązowymi Medalami „Za Zasługi dla Pożarnictwa”
fot. R. Sylwestrzak

Kazimierz Kochański – długoletni naczelnik OSP w Gutkowie
fot. R. Sylwestrzak

fot. R. Sylwestrzak

fot. R. Sylwestrzak

Wszystkim członkom nowego Zarządu jak i Komisji Rewizyjnej gratulujemy i życzymy sukcesów w służbie.

Ważnym elementem spotkania było pożegnanie Naczelnika Kazimierza Kochańskiego, który od 50 lat był członkiem OSP w Gutkowie, w tym 37 lat pełnił funkcję naczelnika. Chociaż Pan Kazimierz Kochański pożegnał się z mundurem, to deklaruje, że zawsze będzie służył pomocą i radą swoim młodszym kolegom.

Podczas zebrania odznaczono 11 druhów jednostki OSP w Gutkowie Brązowymi Medalami „Za Zasługi dla Pożarnictwa”.(ASJ)

Uroczyste obchody Dnia Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej

11 kwietnia 2011 r. w Gimnazjum nr 15 im. Marii Zientary-Malewskiej w Olsztynie uroczystie obchodzone Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej.

Na uroczystości przybyli zaproszeni goście: Anna Janowska – Inspektor Wydziału Edukacji; Maria Surynowicz – bratanica Marii Zientary-Malewskiej; Władysław Kowalczyk – Przewodniczący Rady Osiedla Gutkowo; Jadwiga Źródlewska i Włodzimierz Łazowski – radni Osiedla Gutkowo; ks. Marek Borysiak – proboszcz parafii św. Wawrzyńca; Urszula Ogonowska – Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 19 w Olsztynie; Jolanta Ablam – Dyrektor Przedszkola nr 21 w Olsztynie oraz Aleksandra Ugarenko – fundatorka pamiątkowej tablicy.

Na uroczystym apelu uczczono pamięć ofiar zamordowanych w Katyniu, Charkowie i wielu innych miejscach leżących obecnie na obszarze Rosji, Ukrainy i Białorusi, a wzruszający spektakl słowno-muzyczny przygotowany przez młodzież Gimnazjum utrwalił w pamięci uczestników uroczystości te tragiczne wydarzenia.

Po części artystycznej, Pani Halina Solmińska – Dyrektor Gimnazjum, poprowadziła gości i uczniów na dziedziniec szkoły gdzie nastąpiło uroczyste odsłonięcie tablicy pamiątkowej poświęconej majorowi Brunonowi Mówce.

Major Brunon Mówka, syn Władysława i Antoniny z Jarmułowskich, urodził się 27 października 1901 r. Jako ochotnik w roku 1919 wstąpił do Wojska Polskie-

foto. A.S. Jadwiszczak

go i został przydzielony do 63 pułku piechoty. Ukończył Szkołę Podoficerską Piechoty i został mianowany podporucznikiem. Wstąpił do Szkoły Pilotów w Bydgoszczy, po ukończeniu której został przydzielony do 3 pułku lotnictwa. W latach 1922–1933 służył w 6 pułku lotnictwa. Od 1933 r. pracował w Centrum Wyszczolenia Technicznego Lotnictwa, a w 1939 r. był dowódcą dyonu szkolnego Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich w Świeciu. Został zamordowany w roku 1940 w Charkowie.(ASJ)

foto. A.S. Jadwiszczak

Święta Zmartwychwstania Pańskiego

Tak niedawno radośnie obchodziliśmy święta Bożego Narodzenia, potem było huczne powitanie Nowego Roku, a już niebawem wejdziemy w tajemnicę Wielkiego Tygodnia i Triduum Paschalnego, by w Niedzielę Wielkanocną powitać uroczyście i z nadzieją w sercu Zmartwychwstałego Chrystusa.

W ogromie przedświątecznych spraw, wśród setek rzeczy, które pilnie musimy kupić, przygotować i załatwić, znajdziemy czas na zadumę i wyciszenie.

Wszystko zaczyna się w pierwszym Dniu Wielkiego Tygodnia, czyli w Niedzielę Palmową, kiedy wspominalimy uroczysty wjazd Chrystusa do Jerozolimy. Na pamiątkę tego wydarzenia przynosimy do kościoła palmy. Dawniej na Warmii były to gałązki wierzby i brzozy, które po poświęceniu przez kapłana gospodarz wykorzystywał na kilka sposobów, np. robił z nich małe krzyże i umieszczał w czterech rogach pola, by chroniły przed wszelkimi klęskami albo przybijał gałązki do drzwi obory.

Szczególnie obchodzimy trzy ostatnie dni Wielkiego Tygodnia, czyli Święte Triduum Paschalne. Wielki Czwartek to wspomnienie Wieczernika, gdzie Chrystus ustanowił Eucharystię. Rano w katedrze arcybiskup podczas Mszy Krzyżma święci oleje, wieczorem zaś w kościołach odprawiana jest Msza Wieczery Pańskiej. Podczas śpiewu „Chwała na wysokości” biją wszystkie dzwony, po czym milkną i dzwony, i organy, słychać już tylko kołatki. Po Mszy Św. Najświętszy Sakrament przenosi się do ciemnicy, a cały Kościół pograża się w smutku. Kiedyś nazywano ten dzień zielonym. Każda gospodyni chciała koniecznie coś posiać, wierzono bowiem, że rośliny zasadzone tego dnia będą dorodne.

Wielki Piątek to dzień największej żałoby. Nie odprawia się Mszy św., a liturgia słowa wprowadza nas w tajemnicę męki i śmierci Jezusa Chrystusa. Drugą częścią liturgii jest adoracja krzyża, po której Najświętszy Sakrament zostaje przyniesiony z ciemnicy. Po Komunii kapłan odnosi go do Grobu Pańskiego. W tym dniu zachowujemy ścisły post.

W Wielką Sobotę, odwiedzamy i modlimy się przy Grobie Pańskim oraz tradycyjnie święcimy pokarmy, wśród których najważniejsze są jajka. Chociaż sklepy oferują przeróżne farby do malowania jaj, wiele osób woli naturalne barwniki. Powszechnie są te powstałe z łupin cebuli, ale niektórzy wierni warmińskiej tradycji gotują jajka z fusami kawy zbożowej. Dawniej wierzono w moc skorup wielkanocnych jaj, toteż karmiono nimi kury i inne zwierzęta, a także rzucano na obsiane pole. I dziś to się zdarza, ale coraz rzadziej, a tradycja ta odchodzi powoli w zapomnienie.

I oto rozbrzmiewają Wielkanocne dzwony, obwieszczając wszystkim Zmartwychwstanie Pana. Wczesnym rankiem w Wielką Niedzielę odbywa się procesja rezurekcyjna wokół kościoła, a na początku Mszy Św. słychać radosne Alleluja. Polskie rodziny w większości

wierne są tradycyjnemu, dość obfitemu, wielkanocnemu śniadaniu, choć trzeba wiedzieć, że w przeszłości w wielu miejscach Warmii w wielkanocny poranek spożywano chleb z masłem, twaróg, jaja i ciasta. Mięsiwa pojawiały się dopiero podczas wieczerzy. Pierwszy dzień świąt staramy się spędzić z najbliższymi, warto przy okazji pójść na długi spacer, kalendarz i prognozy pogody wskazują, że wiosny raczej nie będziemy musieli szukać.

Wielkanocny Poniedziałek kojarzy się z polewaniem wodą, czyli śmigusem dyngusem. Niestety, czasami jest nader mokro, toteż namawiamy do symbolicznego wykorzystania wody.(JZ)

MOK w Olsztynie zaprasza:

15 kwietnia (piątek), godz. 18, Kamienica Naujacka, ul. Dąbrowszczaków 3
„Miłość w Paryżu” – koncert warszawskiej aktorki Doroty Lanton z okazji XV Dni Frankofonii i Kultury Francuskiej. Wstęp wolny.

15 kwietnia (piątek), godz. 19, sala kameralna pod amfiteatrem
Rzeźnia Literacka nr 3 – weź swój wiersz i zahacz o amfiteatr. Tekst oceni profesjonalne jury oraz publiczność.

16 kwietnia (sobota), godz. 17, Kamienica Naujacka, ul. Dąbrowszczaków 3
Wiosenne granie: koncert z cyklu Salonik Muzyczny „Wiosna – a kuku!” Muzyka żartem pisana. Wstęp wolny.

17 kwietnia (niedziela), godz. 17, Kamienica Naujacka, ul. Dąbrowszczaków 3
Muzyczna niedziela z zespołem „Moderato” pod dyktando Włodzimierza Jarmołowicza – „W wiosennym nastroju”. Wstęp wolny.

20 kwietnia (środa), godz. 18, Kamienica Naujacka, ul. Dąbrowszczaków 3
Zieleń w krajobrazie miasta: „Rola placu w mieście – od pekińskiego Tiananmen do sopockiego Moncia-ka”. Prelekcja architektów krajobrazu Joanny Majewskiej i Agnieszki Hubeny-Żukowskiej.

26 kwietnia (wtorek), godz. 18, Kamienica Naujacka, ul. Dąbrowszczaków 3
Moje Kino – Klasycznie. Projekcja filmu „Próba orkiestry”. Po filmie dyskusja. Wstęp wolny.

Poznajemy Warmię i Mazury – Katedra Fromborska

Frombork – perła wśród zabytków

Warmia i Mazury to nie tylko wspaniała przyroda, czyste powietrze i wielkie żeglowanie, to także niezwykle zabytki, które pięknem i oryginalnością przyprawiają o zawrót głowy niejednego turystę.

Zapraszamy Państwa na wędrowkę po Fromborku, małym, zaledwie 2,5-tysięcznym miasteczku położonym malowniczo nad Zalewem Wiślanym. W swych długich dziejach – prawa miejskie otrzymał w 1310 roku – przetrwał wiele nieszczęść: zniszczenia w czasie wojen z Zakonem Krzyżackim i podczas najazdów szwedzkich, kontrybucje, pożary, epidemie, a także systematyczne burzenie pod koniec II wojny światowej. Dziś dzięki staraniom rzeszy ludzi zachwyca pięknymi zakątkami, a nade wszystko majestatycznie położonym na naturalnym wzniesieniu Wzgórzem Katedralnym.

Ponad 500 metrów murów obronnych otacza katedrę, pałac biskupi, kapitularz (niewielka budowla z miejscem posiedzeń, narad i elekcji biskupich), wikariat oraz dwie kurie wewnętrzne. W ciągu murów dostrzegamy dwie wieże, dwie bramy, trzy baszty i resztki barbakanu; wszystko to niegdyś dawało tak potrzebne poczucie bezpieczeństwa.

Katedra

Najokazalszą budowlą fromborską jest katedra p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny i św. Andrzeja, genialny przykład architektury gotyckiej. Trudno w krótkim tekście chociażby wspomnieć o wszystkich jej wspaniałościach, toteż skupmy się na wybranych,

Mury obronne Zespołu Katedralnego

fot. S. Kuprjaniuk

niechaj one będą zachętą, by odwiedzić gród nad Zalewem Wiślanym.

Do katedry prowadzą dwa wejścia: główne, w kruchcie zachodniej, otwierane w czasie ważnych uroczystości religijnych oraz boczne, w kruchcie południowej, wykorzystywane na co dzień. Budowano ją etapami przez niemal 60 lat (1329–1388), a o ukończeniu budowy informuje łaciński napis na wewnętrznych ścianach kruchty zachodniej. Świątynia powstała na planie wydłużonych prostokątów o halowym trójnawowym układzie przestrzennym i wraz z kruchtą zachodnią liczy ok. 100 metrów długości (dla porównania archikatedra w Oliwie – 107 m). Przetrwała do naszych czasów w postaci niewiele zmienionej, ponieważ kolejne wieki przyniosły zaledwie odnowienia

Frombork – widok od strony Zalewu Wiślanego

fot. S. Kuprjaniuk

i nieduże dodatki, co nie miało wpływu na ogólny architektoniczny wyraz budowli. Szczęśliwie przemarsz wojsk sowieckich nie skończył się dla niej tragicznie, choć w 1945 r. zamieniona na stajnię, przez z górą rok nie mogła służyć wiernym.

Zniszczona i splądrowana przez Szwedów w czasie wojny 1626–1635, katedra swój blask i imponujące wnętrza odzyskała między innymi dzięki bpowi Mikołajowi Szyszkowskiemu. To właśnie on był pomysłodawcą prac, a donatorami kanonicy, których staraniem ufundowano przy filarach międzynawowych i na zakończeniach naw bocznych manierystyczne i wczesnobarokowe ołtarze. Łącznie ołtarzy jest 25, a wśród nich ten najważniejszy: ołtarz główny (obecny) p.w. Najświętszego Sakramentu wykonany w Krakowie w latach 1748–1750 z czarnego, białego i różowego marmuru, a konsekrowany w 1751 r. Rok później dodano dwa obrazy: Wniebowzięcie NMP oraz Męczeństwo św. Andrzeja Apostoła. Całość uzupełniają detale rzeźbiarskie i drewniane figury aniołów oraz srebrne lichtarze i krucyfiks ołtarzowy. Przed ołtarzem w posadzce umieszczono płytę nagrobną fundatora bpa Adama Grabowskiego.

W nawie północnej podziwiamy dawny ołtarz główny – poliptyk (ołtarz wieloskrzydłowy) ufundowany w 1504 r. przez bpa Łukasza Watzenrodego, wuja Mikołaja Kopernika. Zwraca uwagę zwłaszcza część środkowa, którą wypełnia majestatyczna rzeźba Matki Boskiej z Dzieciątkiem oraz figury czterech Ojców Kościoła. Godne najwyższej uwagi są awersy i rewersy par skrzydeł ołtarza, przedstawiające między innymi namalowane sceny pasyjne oraz rzeźby Dwunastu Apostołów. Innym przykładem sztuki gotyckiej w katedrze jest epitafium kanonika Bartłomieja Boreschowa z 1426 r., najstarszy obraz epitafijny na Warmii. W sąsiedztwie poliptyku widzimy wczesnobarokowy drewniany ołtarz p.w. św. Anny, jeden z najokazalszych w świątyni. Znajdują się w nim obrazy namalowane przez nadwornego malarza króla Władysława IV Bartłomieja Strobla. Przedstawiają św. Annę Samotrzec, w predelli (przednia, bogato zdobiona część podstawy ołtarza) św. Małgorzatę Katarzynę Sienneńską,

Prezbiterium

fot. S. Kuprjanik

Fasada katedry

fot. S. Kuprjanik

św. Barbarę i św. Marię Magdalenę, w zwieńczeniu św. Andrzeja Apostoła, w medalionach zaś św. Dominika i św. Franciszka z Asyżu.

Większość turystów, nim jeszcze wejdzie do świątyni, zwraca uwagę na wyraźnie odcinającą się od gotyckiej budowli barokową kaplicę. To kaplica Zbawiciela, zwana też kaplicą biskupa Szembeka ze wspaniałymi malowidłami ściennymi z 1735 r. autorstwa Macieja Meyera. W czaszy widzimy adorację Świętej Trójcy przez chóry świętych i aniołów oraz postaci starotestamentowe, na ścianach zaś widzenie św. Teodora i popiersia świętych. Kaplicy strzeże późnobarokowa żelazna krata z 1732 r. Oficjalnie kaplicę otwiera się raz w roku, w Wielki Piątek, kiedy to staje się miejscem Grobu Pańskiego.

Katedra fromborska słynie także z niezwykłych organów wykonanych w latach 1683–84 przez organmistrza gdańskiego Daniela Nitrowskiego i zdobionych przez malarza Jerzego Pipera. Ten jeden z najlepszych muzycznie instrumentów w Polsce posiada 5 tys. piszczałek i 66 głosów, a także elementy ruchome, między innymi grające anioły. Od lat w miesiącach letnich rozbrzmiewają swym bogactwem podczas Międzynawowego Festiwalu Muzyki Organowej.

Opuścmy katedrę, mając świadomość, że tyle jeszcze jest do podziwiania. Na koniec zaduma przy barokowym marmurowym i zwieńczonym portretem malowanym na blasze epitafium Mikołaja Kopernika fundowanym w 1735 r. przez kapitułę warmińską. Po wiekach wielki uczonec doczekał się także powtórnego pochówku, którego część przeżyliśmy w Olsztynie, oraz grobowca.

Julita Zawieruchowska

Leksykon Kultury Warmii i Mazur

Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych w Olsztynie 12 kwietnia 2011 roku zaprezentowało Leksykon Kultury Warmii i Mazur – prawdopodobnie największe i jedyne w tej skali przedsięwzięcie w Polsce.

Leksykon jest elementem projektu pod nazwą „Parkowa 2.0”, realizowanego przez Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych w Olsztynie przy wsparciu Unii Europejskiej. Prace nad Leksykonem zostały podzielone na dwa etapy. W pierwszym z nich, obejmującym okres do końca 2011 roku, utworzonych zostanie pierwszych pięć tysięcy haseł dotyczących kultury naszego regionu od 1945 roku do dziś. W drugim etapie, począwszy od stycznia 2012 roku, Leksykon stopniowo będzie uzupełniany również o hasła dotyczące czasów wcześniejszych niż rok 1945. Wtedy też projekt zostanie otwarty do edycji dla wszystkich, którzy będą chcieli redagować nowe i poprawić już istniejące hasła na zasadach obowiązujących w Wikipedii.

Korzystanie z Leksykonu będzie zawsze bezpłatne i otwarte dla wszystkich, a redagowanie haseł zawsze będzie miało charakter społeczny, dobrowolny i nie będzie łączyło się z żadnymi dochodami i korzyściami materialnymi.

Zbiórka odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego

„PGM Olsztyn” i Rada Osiedla Gutkowo organizują akcję nieodpłatnego odbioru z terenu osiedla zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz odpadów wielkogabarytowych.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny należy dostarczyć 7 maja 2011 roku (sobota) w godz. 8.00–11.00 do kontenerów ustawionych przy:

- Gutkowo, ul. Sokola, przy Bałtyckiej;
- Gutkowo, ul. Bałtycka – parking przy sklepie spożywczym naprzeciwko ul. Porannej;
- Łupstych, ul. Perkoza – pętla MPK.

Odpady wielkogabarytowe oraz zużyty sprzęt elektryczny, taki jak lodówki, pralki i telewizory należy wystawić przed posesję w dniu 7 maja do godz. 8.00 i zgłosić to do godz. 9.00 w powyżej wymienionych punktach bądź telefonicznie: 601 551 160 lub 601 736 580.

Nieodpłatnie przyjmujemy: meble, pralki, chłodziarki, mikrofalówki, telewizory, monitory, komputery, drukarki, telefony, odbiorniki radiowe, odkurzacze, tostery, itp., sprzęt elektryczny i elektroniczny (nie odbieramy odpadów komunalnych, budowlanych, itp.).

Leksykon dostępny jest pod adresem www.leksykon-kultury.ceik.eu oraz z poziomu strony www.ceik.eu. (inf. prasowa CEIK)

Wicedyrektor CEIKu Marcin Kapłon prezentuje Leksykon Kultury Warmii i Mazur
fot. J. Zawieruchowska

**1% - TAK NIEWIELE,
A MOŻE URATOWAĆ KOMUŚ ŻYCIE...**

**WYSTARCZY
1% TWOJEGO PODATKU!!!**

W DEKLARACJI PIT JAKO OPP WYBIERZ
ZWIĄZEK OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH RP
KRS 0000116212

CEL:

**Ochotnicza Straż
Pożarna
Olsztyn – Gutkowo
ul. Bałtycka 164a**